

Snelinfo Kinderopvang: nieuwe aanpak handhaving en actieve openbaarheid

Datum: 1/06/2023

Beste organisator,

In deze snelinfo vind je informatie over:

- De nieuwe aanpak van handhaving in de kinderopvang
 - De belangrijkste wijzigingen
 - Het verzorgingsprincipe
- Opgroeien informeert
 - De inspectierapporten
 - De handhaving
- Je gegevens wijzigen
- De toekomst

1 DE NIEUWE AANPAK VAN HANDHAVING IN DE KINDEROPVANG

Dankzij de **grote inzet van organisatoren en kinderbegeleiders** krijgen kinderen de kans om te groeien in een **veilige en stimulerende omgeving**. Omdat kinderopvang zo'n belangrijke rol speelt in de samenleving en de ontwikkeling van jonge kinderen, zijn er vergunningsvoorwaarden opgesteld om ervoor te zorgen dat de opvang aan bepaalde kwaliteitseisen voldoet. **Handhaving maakt mogelijk dat deze kwaliteitsregels worden nageleefd**. Opgroeien past handhaving enkel toe **als er ernstige of meerdere, terugkerende tekorten zijn of als de integriteit van kinderen (mogelijk) in gevaar is**.

Met [het actieplan Kinderopvang](#) verbeterde Opgroeien onder meer de procedures voor de handhaving in de kinderopvang. De vernieuwde aanpak zorgt voor een **betere opvolging van opvangvoorzieningen**.

1.1. DE BELANGRIJKSTE WIJZIGINGEN

Meer transparantie en communicatie met lokale partners en gezinnen

Opgroeien **informeert de gezinnen, het lokaal bestuur en het Lokaal Loket Kinderopvang vroeger** over de handhaving.

- Het lokaal bestuur en het Lokaal Loket Kinderopvang krijgen de informatie vanaf de aanmaning.
- Gezinnen krijgen de informatie vanaf het voornemen.

We raden aan ook **zelf aan ouders te communiceren over de stappen die je zal zetten** om de tekorten aan te pakken. Een transparante aanpak naar ouders toe zorgt voor het vertrouwen tussen opvang en ouders. Als organisator ben je bovendien verplicht om ouders te informeren over handhaving.

Opgroeien sluit de handhaving af als de tekorten duurzaam wegwerkt zijn

De organisator krijgt een positieve evaluatie als Opgroeien na een aanmaning of voornemen vaststelt dat de tekorten voldoende zijn aangepakt. Opgroeien baseert zich voor de evaluatie onder meer op de vaststellingen van Zorginspectie. **De positieve evaluatie zal zichtbaar zijn in de Kinderopvangzoeker.**

Na een tweede positieve evaluatie wordt de handhaving afgesloten en verdwijnt deze uit de Kinderopvangzoeker.

Nieuwe brochure handhaving

In [de nieuwe brochure Handhaving in de kinderopvang](#) vind je informatie over de opvolging van de vergunnings- en subsidievoorwaarden en hoe Opgroeien handhaaft. Welke stappen worden er gezet? En wat kan je als organisator doen als er tekorten zijn of als Opgroeien handhaaft?

1.2. HET VOORZORGSPRINCIPE

Op vraag van de Parlementaire Onderzoekscommissie past Opgroeien het voorzorgsprincipe toe. Dat betekent dat **de vergunning van een opvang geschorst of opgeheven kan worden als een risico is op een schending van de fysieke of psychische integriteit van de kinderen**. Het gaat bijvoorbeeld om een letsel waarvoor nog geen verklaring is, ernstig grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van een kind, een gebouw met zware veiligheidsrisico's ...

De invoering van het voorzorgsprincipe maakt deel uit van het actieplan kinderopvang. Door het voorzorgsprincipe kan Opgroeien gemakkelijker **preventief optreden**. Het vermoeden dat de veiligheid

van een kind in gevaar kwam, kan volstaan om te handhaven. Het welbevinden en de veiligheid van de kinderen staat hierbij altijd centraal.

Op 5 mei 2023 heeft de Vlaamse Regering een **belangrijke stap** gezet om **het voorzorgsprincipe in het decreet kinderopvang** een sterke basis te geven. De Vlaamse Regering keurde hiervoor het voorontwerp van wijzigingsdecreet principieel goed. Hierover wordt nu het advies gevraagd van onder meer de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, de Gegevensbeschermingsautoriteit en de Raad van State. De stap erna is de goedkeuring door het Vlaams Parlement.

2. OPGROEIEN INFORMEERT

Het actieplan Kinderopvang bevat de aanbeveling van de Parlementaire Onderzoekscommissie om meer **transparantie en duidelijkheid te bieden over de inspectierapporten en de handhaving**.

- Sinds 19 december 2022 zijn de inspectierapporten van inspecties na 17 november 2022 beschikbaar op [de website van Zorginspectie](#).
- Sinds 1 maart 2023 vind je in [de Kinderopvangzoeker](#) van Opgroeien een link naar deze rapporten en informatie over de opvolging ervan door Opgroeien.
- Vanaf 8 juni 2023 zet Opgroeien een tweede stap in het transparant maken van informatie over kinderopvanglocaties. Vanaf dan vind je ook de handhavingstappen in [de Kinderopvangzoeker](#) en de meldingen of klachten die aanleiding gaven tot handhaving.

De Kinderopvangzoeker is de centrale plaats waar men eenvoudig info over het aanbod en de kwaliteit van alle opvanglocaties met vergunning en kwaliteitslabel vindt.

2.1. DE INSPECTIERAPPORTEN

In de Kinderopvangzoeker vind je nu al een link naar de inspectierapporten. Het gaat over bezoeken die Zorginspectie **na 16 november 2022** aan de opvang bracht en waarvan Opgroeien een verslag heeft ontvangen. Informatie over de vroegere inspecties is niet opgenomen in de Kinderopvangzoeker.

Je vindt er:

- de datum van het inspectiebezoek;
- de opvolging die Opgroeien aan het resultaat van dit bezoek heeft gegeven;
- de link naar het inspectierapport van Zorginspectie.

Fictief voorbeeld 1

Datum inspectie bezoek	Opvolging door Opgroeien	Het inspectierapport
02-05-2023	Opgroeien onderzoekt het inspectieverslag om na te gaan of opvolging nodig is.	 Download

Fictief voorbeeld 2

Datum inspectie bezoek	Opvolging door Opgroeien	Het inspectierapport
05-12-2022	Opgroeien vroeg de opvang om de tekorten aan te pakken en hiervoor een plan van aanpak te bezorgen. De opvang kan je informeren over de stappen die hij daarvoor neemt.	 Download

2.2. DE HANDHAVING

Elke handhavingsstap op de vergunningsvoorwaarden die Opgroeien vanaf 1 september 2022 heeft gezet, kan je terugvinden in de Kinderopvangzoeker: aanmaning, voornemen, schorsing, wijziging vergunning, opheffing, ...

Om jou de kans te geven eerst de ouders te informeren, verschijnt de handhaving **pas na 3 dagen** in de Kinderopvangzoeker. Als organisator ben je immers verplicht om ouders te informeren over handhaving.

Welke informatie over handhaving maakt Opgroeien openbaar?

- Opgroeien geeft aan **welke handhavingsstap** werd gezet en op basis van welke **tekorten**.
- In enkele zinnen geven we mee **waarom Opgroeien heeft gehandhaafd**.
- Als een **melding of klacht** (mee) de **aanleiding** is **voor de handhaving**, dan zal hierover informatie worden getoond.
- Wanneer er **bezwaar** aangetekend wordt, krijg je ook daarover informatie in de Kinderopvangzoeker.

- Krijg je na de handhaving **een positieve evaluatie**, dan zullen we dit publiceren. Zijn alle tekorten duurzaam weggewerkt, en volgt een tweede positieve evaluatie, dan sluiten we de handhaving af. In dat geval verdwijnt de handhaving uit de Kinderopvangzoeker.

In de leeswijzer vind je meer informatie over de concrete formuleringen in de Kinderopvangzoeker.

Fictief voorbeeld 1

Datum handhaving : 01-12-2022

Soort handhaving

Opgroeien bezorgde een aanmaning aan de opvang om de tekorten aan te pakken.

Tekorten

De tekorten gaan over:

- Het aantal aanwezige kinderen, het aantal aanwezige begeleiders
- Ouders betrekken bij de opvang

Meldingen

De handhaving is het gevolg van 1 of meer meldingen die Opgroeien over deze opvang kreeg:

- Er is een melding over de veiligheid.

Reden van de handhaving

Er zijn verschillende tekorten vastgesteld. Het is belangrijk dat de organisator deze tekorten oplost voor de kwaliteit en veiligheid van de opvang.

Evaluatie

Op 01-03-2023 besloot Opgroeien dat de opvang de tekorten voldoende heeft aangepakt. Zodra er een tweede goede beoordeling is, kan Opgroeien de handhaving afsluiten.

Fictief voorbeeld 2 (meer info over het bezwaar)

Datum handhaving : 01-02-2023

Soort handhaving

Opgroeien heeft de vergunning geschorst.

Tekorten

De tekorten gaan over:

- De zorg voor kwaliteit
- De organisatie en het beheer van de opvang
- Het aantal aanwezige kinderen, het aantal aanwezige begeleiders

Reden van de handhaving

Er zijn verschillende tekorten vastgesteld. Het is belangrijk dat de organisator deze tekorten oplost voor de kwaliteit en veiligheid van de opvang. Opgroeien baseert zijn beslissing ook op het advies van het Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling.

Bezwaar

De opvang diende bezwaar in tegen de handhaving door Opgroeien. [Meer informatie over bezwaar](#). Dit bezwaar schorst de uitvoering van de handhaving niet.

Het bezwaar is in behandeling bij de Adviescommissie voor de voorzieningen van Welzijn.

3. JE GEGEVENS WIJZIGEN

In de Kinderopvangzoeker staan de namen van de opvanglocaties met een vergunning of kwaliteitslabel en de contactgegevens voor ouders.

Wil je liever niet dat de naam van een opvanglocatie dezelfde is dan de naam van een onthaalouder of kinderbegeleider, dan kan je **de naam van de locatie wijzigen**. Indien gewenst kan je ook de **contactgegevens veranderen**.

Je kan deze wijzigingen via e-mail aan je klantenbeheerder vragen.

4. DE TOEKOMST

Updates via e-mail

Ouders of andere geïnteresseerden die voor 1 of meerdere opvanglocaties willen opvolgen wat er op de Kinderopvangzoeker verschijnt, kunnen zich binnenkort inschrijven voor updates via e-mail.

Zij krijgen een e-mail met een link wanneer er voor deze locatie(s) belangrijke nieuwe informatie in de Kinderopvangzoeker staat.

Volgende stappen

Opgroeien en Zorginspectie overleggen in juni met vertegenwoordigers van de sector om te onderzoeken of een **reactie van de organisator** op de actieve openbaarheid mogelijk is.

Opgroeien zal de actieve openbaarheid in de toekomst ook **evalueren**.